

Inhoudsopgave

Voorwoord	5
Deel 1: Hemel	8
1 Verlangen naar huis	9
2 Boven op een koffer	15
3 Opstaan uit het stof	22
4 Geen tranen meer	30
Deel 2: Hel	38
5 De plaats van Gods ongenade	39
6 De grote scheiding	46
7 Verschillen in straf	54
8 Voorbij de grens	61
Deel 3: Engelen	68
9 Het hemelse koor	69
10 Het hemelse leger	76
11 Gezanten op aarde	83
12 Engelen als dienaars	90
13 Engelen als boodschappers	98
14 Engelenverering?	106
Deel 4: Satan	114
15 De tegenstander	115
16 De 'engel des lichts'	122
Over de auteur	130

Deel 1: Hemel

1. Verlangen naar huis

Als student aan het seminarie had ik hoge achting voor een van mijn professoren, dr. John Gerstner. Om meerdere redenen was hij inspirerend, niet het minst vanwege zijn encyclopedische kennis van theologie en filosofie en zijn scherpzinnigheid in de collegezaal. Ook bewonderde ik hem vanwege de godvrezendheid en geestelijke diepgang waarvan hij blijk gaf.

Nadat dr. Gerstner op een dag een prikkelend college gegeven had, voelde ik me gedrongen hem te vragen: 'Hoe is het in de hemel?' Hij keek me wat vreemd aan, alsof hij zeggen wilde: 'Hoe zou ik dat moeten weten? Ik ben er niet geweest.' Ik was zo onder de indruk van zijn geestelijke diepgang en inzicht dat ik bijna een ooggetuigenverslag verwachtte. Uiteindelijk gaf hij mij enkele waardevolle leestips die mijn inzicht verdiepten.

Waarschijnlijk is er niemand die zich nooit eens heeft afgevraagd hoe het in de hemel is, of die nog nooit heeft nagedacht over de meer fundamentele vraag: *Is er een hemel?*

Het christendom wordt in de moderne tijd luidkeels bekritiseerd; het zou een zogenoemde *pie in the sky* religie zijn, een zoethoudertje te midden van het onrecht op deze aarde met de belofte dat er na dit leven iets fijns zal komen. Karl Marx populariseerde het idee dat religie opium voor het volk is. Zijn theorie stelt dat religie door de heersende klassen uitgevonden en gebruikt werd om misbruik te maken van de armen in deze wereld, hen te onderdrukken en van opstand te weerhouden. De belofte van de gelukzaligheid na de dood was verzonnen om hen aan te moedigen hun werk goed te

doen en hun meesters te gehoorzamen – hun beloning zou komen in de eeuwigheid.

Je kunt het christendom echter niet oprecht beschouwen zonder dat je het centrale belang van de hemel ziet. Er is werkelijk een hemelse heerlijkheid waar je niet omheen kunt als je de Bijbel en vooral het Nieuwe Testament leest. Ik ben bang dat wij iets verloren zijn - ons verlangen naar de heerlijkheden die God voor Zijn volk gereedgemaakt heeft.

Van tijd tot tijd worden er onder christenen steekproeven uitgevoerd naar hun favoriete nieuwtestamentische hoofdstuk. Telkens lijken dezelfde twee hoofdstukken de meeste stemmen te krijgen: 1 Korinthe 13, dat prachtige hoofdstuk over de liefde, en Johannes 14. Aan het begin van Johannes 14 voert Jezus, op de avond voor Zijn terechtstelling, in de opperzaal het laatste uitgebreide gesprek met Zijn discipelen. Hij zegt:

Uw hart worde niet ontroerd; gijlieden gelooft in God, gelooft ook in Mij. In het huis Mijns Vaders zijn vele woningen; anderszins zo zou Ik het u gezegd hebben. (vers 1-2)

Jezus begint dit deel van het gesprek met een aansporing, een bevel aan Zijn discipelen. Hij zegt tegen hen: 'Wees niet bedroefd of bezorgd.' Dat is een oproep tot vertrouwen en geloof. Zijn verdere onderwijs geeft Hij in bondige maar diepgaande bewoordingen. Vanwege het troostvolle karakter van deze woorden zouden we gemakkelijk heen kunnen lezen over de bewijskracht van deze korte redeneeroefening.

Jezus zegt: 'Uw hart worde niet ontroerd', waarna Hij een mededeling doet over de discipelen. Hij zegt: 'Gijlieden gelooft in God.' Hij vraagt hun niet: 'Geloven jullie in God?' Hij weet dat ze in Hem geloven. Dat is Zijn vooronderstelling. Daarna zegt Hij: 'Geloof ook in Mij.' Dit is een kernpunt in het getuigenis van het Nieuwe Testament – het is God, Die de identiteit van Jezus waarmerkt en bevestigt. Door aan Christus buitengewone macht te geven en Hem

te laten opstaan uit de dood, waarmerkt God dat dit Zijn geliefde Zoon is. Driemaal wordt in het Nieuwe Testament beschreven dat God hoorbaar spreekt vanuit de hemel, en iedere keer is de boodschap dezelfde: 'Dit is Mijn geliefde Zoon.' Eenmaal zegt de stem: 'In Wie Ik Mijn welbehagen heb.' Een andere keer: 'Hooft Hem.' Jezus vertelt Zijn discipelen dat God de Vader Hem in de wereld gezonden heeft en getuigenis geeft van Zijn identiteit. En nu, de avond voordat Hij zal sterven, zegt Jezus tegen hen: 'Jullie geloven in God; geloof daarom in Mij.'

Waarom begint Jezus met deze vooronderstelling, 'Gijlieden gelooft in God'? Die aanname is van cruciaal belang: het bepaalt je gehele voorstelling van het leven, de wereld, de dood en de hemel. Is er geen God, dan is er geen reden om te hopen op het voortduren van het persoonlijk bestaan dat we 'leven' noemen. Bestaat God wél, wat is er dan absurder dan de veronderstelling dat Hij schepselen schept naar Zijn eigen beeld, die bestemd zijn om te leven als het gras dat afgemaaid wordt; om te verdwijnen en al hun herinneringen, hun hoop en hun arbeid te laten eindigen in betekenisloosheid?

We kennen die regel uit Shakespeare's *Macbeth*: 'Het leven is slechts een wandelende schaduw, een arme speler die zijn uurtje op de planken schittert en tobt.' Vanzelf verwijst dit naar het leven van de acteur. Hoe wordt dat gewaardeerd? 'Het is een verhaal verteld door een dwaas, vol geraas en gebral, betekenisloos.' Dit roept het beeld op van een persoon die eventjes in de belangstelling staat, een korte periode van zijn leven in de spotlights, en dan plotseling het zwijgen opgelegd wordt. Het onderliggende gevoel is: als dit uiteindelijk het einde is van het menselijk bestaan, is het verhaal van het leven het verhaal van een dwaas. Een dwaas leeft irrationeel; wat hij zegt en doet is onzinnig. Een dwaas leeft op het randje van gekte en de verhalen die hij vertelt, zijn niet geloofwaardig. Ze kunnen vol zitten met geraas en gebral, lawaai en lusten. Ze kunnen sprekend en ontroerend zijn. Maar wat hebben ze te betekenen? Niets! Ik denk dat ieder mens bij de dood te maken krijgt met de grote existentiële vraag naar de betekenis van het leven.

Nooit zal ik de dag vergeten waarop mijn zoon geboren werd. Ik stond in het ziekenhuis naar mijn eerstgeboren zoon te kijken. Ik wist dat mijn leven onomkeerbaar veranderd was. Alle betrekkingen zouden vanaf nu anders zijn. Dat moment kan ik me nog levendig herinneren, omdat ik diezelfde avond mijn moeder meenam naar het ziekenhuis om haar kleinzoon te zien. Ze was helemaal in de wolken met hem en toen we weer thuiskwamen, zei ze: 'Dit is de gelukkigste dag van mijn leven!'

De volgende morgen werd ik gewekt door de stem van mijn dochter, die mijn moeder riep. Ze kwam mijn kamer binnen en zei: 'Oma wordt niet wakker.' Toen ik haar kamer binnenliep, besepte ik dat ze overleden was. Ze was in haar slaap gestorven. Dat was een van die vreemde, onwezenlijke momenten in een mensenleven. Het leek slechts enkele ogenblikken geleden dat ik mijn moeder had horen zeggen: 'Dit is de gelukkigste dag van mijn leven.' Zij was een levend, ademend, zorgzaam, liefhebbend menselijk wezen. Nu lag ze levenloos op haar bed. De vorige ochtend had ik nieuw leven gezien toen mijn zoon geboren werd. Op dezelfde dag dat mijn zoon geboren werd, stierf mijn moeder. Ik ervoer het conflict tussen leven en dood. Ik stond daar en zei: 'Dit klopt niet. De dood klopt niet.' Elke vezel van mijn bestaan riep: 'Dit kan niet het werkelijke einde zijn van een mensenkind!'

Die reactie zou weggeredeneerd kunnen worden als een emotionele behoefte om te geloven dat het leven betekenisvol is, maar ik dacht op de volgende manier: 'Als God bestaat, kan dit niet het einde zijn.' Dat is wat Jezus Zijn discipelen vertelt wanneer Hij zegt: 'Uw hart worde niet ontroerd.' Toen ik daar naast mijn moeder stond, was mijn hart diep in beroering. Maar Jezus zegt: 'Doe dat niet. Laat je hart niet in beroering zijn. Als je gelooft in God, geloof dan ook in Mij.' En meteen nadat Hij dit verband legt tussen geloof in de Vader en geloof in Hem, zegt Jezus: 'In Mijns Vaders huis zijn vele woningen; anderszins zo zou Ik het u gezegd hebben.' Hoort u wat Jezus hiermee tegen Zijn discipelen zegt? Wanneer het moment van Zijn dood nadert, zegt Hij tegen hen: 'Vertrouw Mij! Vertrouw de

Vader! Hij heeft een groot huis met vele kamers.' En Hij zegt: 'Als dit niet waar was, als dit slechts een fantasie was, als dit alleen maar een projectie was van een emotionele behoefte, als dit een sprookje was of menselijk bijgeloof, dan zou Ik jullie dat verteld hebben.'

Bedenk: als Jezus Christus God in het vlees is, is Hij de grootste theoloog die ooit op aarde rondwandelde. Bij Hem geen theologische missers, geen toestemmen van theologische dwalingen. Hij zou Zijn discipelen niet voor de rest van hun leven met onjuiste geloofsopvattingen achterlaten. Hij zegt: 'Jullie hoop op een leven na de dood is niet ongefundeerd. Het is geen valse hoop. Was het een valse hoop, dan had Ik dat jullie gezegd. Dan zou ik dat rechtgezet hebben.' Vervolgens zegt Hij:

Ik ga heen om u plaats te bereiden. En zo wanneer Ik heen zal gegaan zijn en u plaats zal bereid hebben, zo kom Ik weder en zal u tot Mij nemen, opdat gij ook zijn moogt waar Ik ben. (vers 2-3)

Jezus zegt: 'Ik ben onderweg naar huis. Ik ga naar het huis van Mijn Vader. Ik ga Mijn erfenis in ontvangst nemen, maar Ik ga niet *alleen* naar de hemel. Ik ga daar naartoe om voor jullie plaats gereed te maken, zodat jullie ook kunnen zijn waar Ik ben.'

Iedereen, christen of niet, verlangt naar een hereniging met geliefden die gestorven zijn, maar de christen verlangt ernaar om met Christus te zijn. Ik zie ernaar uit om mijn overleden vader, moeder en vrienden weer te ontmoeten, maar mijn zielsverlangen en hoop is om de opgestane Christus te zien in het huis van Zijn Vader, en Hij heeft beloofd dat dat zal gebeuren.

Hoe vaak hebt u zich afgevraagd of er leven is na de dood? Soms krimpen we ineen van vrees en twijfel als we mediteren over iets zo wonderbaars als de hemel zou zijn. Soms worden we geplaagd door de gedachte dat het gewoon te mooi is om waar te zijn. Een paar jaar geleden waren mijn vrouw en ik betrokken bij een treinongeval in Alabama, waarbij meer mensen omkwamen dan in de hele geschiedenis van spoorwegmaatschappij Amtrak. Nadien staken allerlei ver-

slaggevers ons microfoons onder de neus met vragen als: 'Waarom hadden jullie het geluk dit te overleven?' En: 'Waarom zou God jullie dit laten overleven, terwijl Hij het leven van andere mensen wegnam?' Ik heb vaak over die ervaring nagedacht, en een van de dingen die dan bovenkomen is de veronderstelling achter deze vragen: het idee dat *ik* de gelukkige was, omdat ik de treinramp overleefde. Maar als ik het niet had overleefd, was ik thuis geweest. Ik zou in de hemel zijn. Van nature hangen we aan het leven in deze wereld, bang dat hetgeen dat komt slechter is. Maar voor degenen die naar de hemel gaan, is de zaligheid die God voor hen bereid heeft het niet waard vergeleken te worden met enige blijdschap of vreugde in dit leven.